

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

доц. Хамар І. С.

30 " 08 2019 р.

(Ухвалено Вченою радою
біологічного факультету

від "30" 08 2019 р.,

протокол N 1)

**ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА**

що проводиться в межах ОНП _____ Біологія _____

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів

зі спеціальності 091 Біологія

Львів – 2019

ВСТУП

Програма педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії регламентує форми, організацію, здійснення, контроль та захист проходження педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Практика організовується та проводиться відповідно до вимог п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», «Положення про педагогічну практику аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка». Педагогічна практика є складовою освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та сприяє виявленню їх здібностей до педагогічної діяльності та формуванню психологічної готовності до входження у професію. Об'єктом практики є науково-педагогічна діяльність у ЗВО, а предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби науково-педагогічної діяльності, зумовлені її цілями, завданнями і змістом. У системі підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії практика виконує наступні функції: розвивальну; адаптаційну; навчально-виховну; діагностичну. Основними умовами ефективності практики є: теоретична обґрунтованість, освітній і виховний характер, комплексний підхід до змісту та організації. Для осіб, які здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою, зарахованих з посад науково-педагогічних працівників, які мають педагогічний стаж, практика рішенням кафедри може бути скорочена або не проводитися (за умови надання позитивної характеристики з місця роботи). Здобувачі мають право проходити педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України та за кордоном, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального керівника з місця проходження практики.

Завдання практики:

ознайомлення з особливостями педагогічної діяльності викладача ВНЗ III - IV рівнів акредитації;

оволодіння уміннями та навичками організації методичної та науково-дослідницької роботи зі студентами;

вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;

формування умінь професійного і педагогічного спілкування;

виховання досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

Зміст практики

Педагогічна практика передбачає виконання функцій науково-педагогічного працівника за такими видами діяльності:

1. Навчальна діяльність:

скласти індивідуальний план педагогічної практики та графік проведення залікових занять, узгодженого з керівником (на протязі двох днів);

підготувати, читати і аналізувати лекції з визначених дисциплін (за рішенням кафедри) або провести лабораторні (практичні, семінарські) заняття;

відвідувати та брати участь у обговоренні (аналізі) навчального заняття - лекції, семінару, практичного заняття здобувачів доктора філософії.

2. Методична діяльність:

відвідування лекцій, семінарів, практичних занять, які проводять викладачі кафедри;

відвідування лекцій, семінарів, практичних занять, які проводять здобувачі-практиканти з участю в обговоренні результатів;

складання рецензії відвіданого навчального заняття;

підготовка планів-конспектів навчальних занять та їх методичного забезпечення.

3. Індивідуальні завдання

Складаються для надбання здобувачами під час педагогічної практики умінь та навичок самостійного розв'язання виробничих, наукових або організаційних завдань:

провести 50 годин навчальних занять (лекція, практичне, семінарське заняття з нормативних або дисциплін спеціалізації кафедри);

прочитати лекції з загальних дисциплін або дисциплін спеціалізації (за рішенням кафедри) або провести лабораторні (практичні, семінарські) заняття;

написати розгорнутий план-конспекти всіх залікових навчальних занять;

відвідувати залікові заняття своїх колег-практикантів;

здійснювати аналіз залікових занять колег-практикантів за участю керівника практики, написати розгорнуту рецензію на одне відвідане заняття.

4. Методичні рекомендації

Педагогічна практика є обов'язковою компонентою ОНП. Під час практики здобувачі мають сформувати навички науково-педагогічної діяльності.

Під час підготовки до лекцій, практичних та семінарських занять здобувачі мають консультиватись з керівником практики та викладачами кафедри з метою методичних порад щодо організації та проведення навчальних занять та забезпечення необхідними науково-методичними матеріалами.

5. Форми і методи контролю

Поточний контроль здійснюється керівником від кафедри протягом проходження педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів протягом

конкретного періоду. При виставленні диференційованої оцінки враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

У кінці практики здобувачі подають такі звітні документи:

Письмовий звіт (у довільній формі), де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики.

Заповнений заліковий лист проходження практики із відповідними відмітками керівників практики від кафедри

Конспект лекції (за наявності) 1-2

Конспекти лабораторних (практично – семінарських) занять 1 або 2

Рецензія відвіданого навчального заняття-1.

Підготовку здобувачів до занять, написання планів-конспектів, проведення занять та їхній аналіз контролює науковий керівник від кафедри. Керівник заповнює заліковий лист, де зазначаються види навчальних досягнень та межі їх оцінювання (заліковий лист згідно «Положення про педагогічну практику аспірантів Львівського національного»). Підсумки практики підводяться на засіданнях відповідних кафедр біологічного факультету.

6. Вимоги до звіту

Звіт про практику є основним документом для зарахування практики. Він має містити короткий та конкретний узагальнений опис роботи, особисто виконаної здобувачом, в ньому мають бути відображені результати виконання усіх індивідуальних завдань, отриманих під час проходження практики

7. Підведення підсумків практики

Під час проходження практики кожен здобувач виконує завдання, які оцінюються відповідною кількістю балів:

читання лекції (проведення лабораторного (практично-семінарського) заняття – 25 балів;

рецензія на відвідану лекцію, лабораторне (практично-семінарське) заняття – 10 балів;

написання конспекту – 15 балів;

Захист практики оцінюється у 10 балів: враховується вичерпність, правильність і переконливість відповідей здобувачі, якість оформлення звіту.

Залежно від кількості отриманих балів здобувачу виставляють диференційовану оцінку за результатами педагогічної практики згідно наведеної нижче таблиці:

Таблиця відповідності оцінювання знань

Оцінка у балах	ECTS	Визначення	Оцінка за практику (національна шкала)
90-100	A	Відмінно	Відмінно
81-89	B	Дуже добре	Добре
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Задовільно
51-60	E	Достатньо	

Рекомендована література

Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання / С.С. Вітвицька. – 2-ге вид. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 384 с.

Дмитриченко М.Ф. Вища освіта і Болонський процес: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Ф. Дмитриченко. – К.: Знання України, 2006. – 440 с.

Костирко І.Г. Університетська освіта (вступ до фаху): навч. посібник / І.Г.Костирко, Л.Б. Гнатишин, Л.П. Петришин, М.П. Гарасим. – Львів: 2011. – 350 с.

Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О.Г.- К.: НПУ, 2001. – 338с.

Нагасв В.М. Методика викладання у вищій школі. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 232 с.

Ніколаєнко С.М. Освіта інноваційному поступі суспільства / С.М. Ніколаєнко. – К.: Знання, 2006. – 207 с.

Модернізація вищої освіти України і Болонський процес. Уклад. М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, К.М. Лемківський, Ю.В. Сухарніков. / К.: Узд., 2004. – 60 с.

Автори

В.І.Гончаренко

А.В.Одінцова